

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 213/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. apríla 2017 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátskou kanceláriou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], v mene ktorej konaná konateľ a advokát [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 61 Er 1100/2015 z 25. augusta 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. novembra 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho

základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 61 Er 1100/2015 z 25. augusta 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza, že je účastníkom exekučného konania v procesnej pozícii povinnej o vymoženie 1 350 262,23 € s príslušenstvom. Sťažovateľka po doručení upovedomenia o začatí exekúcie podala námietky proti exekúcii, ako aj návrh na odklad exekúcie a návrh na zastavenie exekúcie. Okresný súd napadnutým uznesením rozhodol o jej návrhu na odklad exekúcie a o návrhu na zastavenie exekúcie tak, že prvým výrokom nepovolil odklad exekúcie a druhým výrokom návrh na zastavenie exekúcie zamietol. Sťažovateľka namieta, že exekučný súd nesprávne právne posúdil rozhodné okolnosti prípadu, na základe ktorých jej návrhom nevyhovel. Sťažovateľka v sťažnosti tvrdí, že exekučný titul zmenkový platobný rozkaz nie je právoplatný a vykonateľný, keďže konanie o námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu nie je právoplatne skončené, pretože Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 2 Obdo 50/2015 z 15. marca 2016 zrušil rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 CoZm 42/2015 z 29. mája 2015, ktorým krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu o odmietnutí zmenkových námietok z dôvodu, že boli podané neoprávnenou osobou. Vychádzajúc z uvedeného je sťažovateľka presvedčená o tom, že okresný súd sa dopustil závažného omylu v aplikácii práva, keď konštatoval, že sťažovateľka nepredložila žiadne dôkazy preukazujúce jej tvrdenia uvedené v návrhu na zastavenie exekúcie o tom, že exekučný titul sa stal po začatí exekúcie neúčinným. Tento záver okresného súdu považuje sťažovateľka za arbitrárny a porušujúci jej označené práva. Takisto sťažovateľka tvrdí, že okresný súd „*mal rozhodnúť minimálne o doklade Exekúcie, nakoľko dôvody pre odklad nepominuli*“, ktoré však v sťažnosti bližšie nešpecifikovala.

Sťažovateľka tvrdí, že napadnuté uznesenie je ústavne neudržateľné a arbitrárne.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd rozhodol, že jej označené práva podľa ústavy a dohovoru boli napadnutým uznesením okresného súdu a jeho predchádzajúcim postupom porušené. Ďalej navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a priznal jej náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Uplatnenie právomocí ústavného súdu je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 49 a nasledujúcich zákona o ústavnom súde). V tejto súvislosti už ústavný súd opakovane uviedol, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti

týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu. Ústavný súd je potom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

To znamená, že ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Okresný súd napadnutým uznesením rozhodol o dvoch návrhoch sťažovateľky dvoma výrokmi. Vychádzajúc z uvedeného a skutočnosti, že sťažovateľka v petite sťažnosti žiada vysloviť porušenie svojich práv napadnutým uznesením a žiada ho zrušiť ako celok, ústavný súd považoval za nevyhnutné osobitne sa zaoberať každým výrokom napadnutého uznesenia z hľadiska namietaného porušenia označených práv.

1. Sťažovateľka v prvom rade namietala, že okresný súd pochybil, ak jej návrh na zastavenie exekúcie zamietol. Sťažovateľka v tomto smere hovorí o závažnom omyle v aplikácii práva, ktorým došlo k porušeniu jej označených práv. Sťažovateľka tvrdí, že okresný súd ústavne nekonformným a arbitrárnym spôsobom rozhodol v otázke jej návrhu na zastavenie exekúcie napriek jej tvrdeniu, že exekučný titul v dôsledku zrušenia rozhodnutia krajského súdu o námietkach a vrátenia veci na ďalšie konanie najvyšším súdom sa stal neúčinným.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo

rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porovnaj napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Ústavný súd, ktorého úlohou je v zmysle čl. 124 ústavy ochrana ústavnosti, nie je alternatívnou a ani ďalšou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (podobne II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). V dôsledku toho sa úloha ústavného súdu obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti interpretácie a aplikácie zákonov všeobecnými súdmi (vrátane ich procesného postupu) s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (porovnaj I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Skutkové alebo právne závery všeobecného súdu môžu byť preto predmetom kontroly zo strany ústavného súdu zásadne len vtedy, ak by boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a teda z ústavného hľadiska neospravedliteľné

a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porovnaj I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

Podľa § 57 ods. 1 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov exekúciu súd zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo po začatí exekúcie zrušené alebo sa stalo neúčinným.

Podľa názoru ústavného súdu v zmysle citovaného § 57 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku o neúčinnosti rozhodnutia, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, možno hovoriť vtedy, ak rozhodnutie stratí účinky nie na prechodné obdobie, ale definitívne.

Ako príklad možno uviesť prípad, že rozhodnutie sa stane neúčinné z dôvodu uplynutia prekluzívnej lehoty, počas ktorej bolo možné najneskôr takéto rozhodnutie vykonať. Podobne o neúčinnom rozhodnutí ex lege možno hovoriť v prípade nariadeného predbežného opatrenia správnym orgánom, keď rozhodnutie vo veci nadobudlo právoplatnosť podľa § 43 ods. 2 za bodkočiarkou zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

Dôvod uvedený sťažovateľkou, pre ktorý mal exekučný súd posúdiť predmetný zmenkový platobný rozkaz ako neúčinné rozhodnutie, pretože nebolo právoplatne rozhodnuté o námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu, a z tohto dôvodu exekúciu zastaviť, podľa názoru ústavného súdu neobstojí, pretože nie je možné bez ďalšieho vylúčiť, že po vrátení veci odvolaciemu súdu krajský súd opätovne potvrdí rozhodnutie okresného súdu o odmietnutí zmenkových námietok. Z uvedeného dôvodu záver okresného súdu, že *„sťažovateľ nepredložil žiadne dôkazy preukazujúce jeho tvrdenia uvedené v návrhu na zastavenie exekúcie o tom, že exekučný titul sa stal po začatí exekúcie neúčinným“*, nemožno považovať ani za arbitrárny alebo zjavne neodôvodnený, pretože dôvod uvedený sťažovateľkou nezodpovedá obsahu právneho pojmu neúčinné rozhodnutie.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd sťažnosť v časti namietaného porušenia sťažovateľkiných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

2. Sťažovateľka ďalej namietala, že okresný súd pochybil a nesprávne právne posúdil jej návrh na odklad exekúcie, čím malo dôjsť k porušeniu jej označených práv.

Ústavný súd konštatuje, že závažným obsahovým nedostatkom sťažnosti v tejto jej časti je skutočnosť, že napriek všeobecným tvrdeniam o arbitrárnosti napadnutého uznesenia okresného súdu absentuje akékoľvek odôvodnenie sťažnosti, t. j. neobsahuje čo i len jedinú konkrétnu a určitú ústavnoprávne relevantnú námietku, ktorá by mala svedčať v prospech záveru o porušení niektorého z označených práv napadnutým uznesením okresného súdu. Sťažovateľka v sťažnosti len tvrdí, že okresný súd „*mal rozhodnúť minimálne o doklade Exekúcie, nakoľko dôvody pre odklad nepominuli*“.

Ústavný súd v tejto súvislosti už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde [§ 20 ods. 1 a § 50 ods. 1 písm. a)] vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, vyslovenia porušenia ktorých sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy.

Podľa ústavného súdu má nedostatok odôvodnenia sťažnosti významné procesné dôsledky. Je základnou povinnosťou sťažovateľky, aby čo najpresnejšie opísala skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Nevyhnutnou podmienkou konania ústavného súdu o individuálnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy je teda vznesenie relevantných námietok zo strany sťažovateľky spočívajúcich v uvedení skutočností svedčiacich o porušení jeho základných práv alebo

slobôd rozhodnutím, opatrením, procesným postupom, prípadne inou aktivitou alebo nečinnosťou konkrétneho orgánu verejnej moci (orgánu štátnej správy, územnej alebo záujmovej samosprávy, súdu atď.). Vznesenie takýchto námietok podanie sťažovateľky neobsahuje, pričom samotný subjektívny názor sťažovateľky o porušení jej práv nie je dostatočným dôvodom na záver, že mohlo dôjsť k ich namietanému porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie.

Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť v tejto časti v predloženej podobe neobsahuje kvalifikované odôvodnenie, teda nespĺňa podstatnú zákonom predpísanú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že sťažnosť v tejto časti ako celok pôsobí nedostatočne a neurčito, vytvára priestor pre dohady a dedukcie, čo sa pri uplatnení námietky o porušení základných práv v konaní pred ústavným súdom zásadne neakceptuje (m. m. III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, III. ÚS 244/2014).

Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie

konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Pretože predmetná sťažnosť v tejto časti neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje ústava a zákon o ústavnom súde, a síce relevantné odôvodnenie ako východiskový rámec sťažnosti, ústavný súd aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky túto časť sťažnosti odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. apríla 2017